

En diferents llocs s' acaba de parlar en tal forma al Rey; un d' ells al Institut Agrícola Català de Sant Isidro.

Veus aquí 'ls fragments principals del discurs pronunciat pe'l President del Institut, senyor Girona:

«Aquest amor, aquest afecte que á la familia y á la llar sentim, se fa extensiu á las terras sobre las que aquesta s' aixeca, y gracias al mateix hem vist sorgir sobre las ruinas que la filoxera ens va causar, altra vegada próspera y forta nostra principal riquesa, la viticultura, reconstituhint els vinyats pe'l sol esfor individual, sense cap auxili per part del Estat y malgrat exigirnos el Tresor la contribució de las terras devastadas, com si estiguessin en plena producció. Y al realisarse aquet sacrifici se varen posar un cop més en evidencia els llassos verdaderament fraternals que á Catalunya uneixen y lligan, todas las classes socials que al desenrotllo de la seva riquesa contribueixen, y lo compenetrats que están els seus interessos, tant en la prosperitat com en la desgracia.

Aquets resultats, aixís com la pau y seguretat que existeix en nostre terror aspre y cantellut, degut també al esfor individual que reunit constituheix el somament, institució propia y peculiar de Catalunya, fan que estimém y defensém ab fermesa y constancia tot lo que enteném que constituheix el nostre modo de ser, formant la nostra ánima, sent tan viu é intens el sentiment que 'ns domina y ferma la convicció de que la nostra prosperitat á n' aixó es degut, que no sols volém ab ansia la seva conservació, sino que aspirém á que 'l seu esperit é influencia entrin y s' extenguin per las demás regions d' Espanya.

Y els agricultors, Senyor, sentim, més que ningú, la necessitat de la permanencia de las institucions, de la estabilitat de Códichs, de la duració de las lleys, ja que 'l repós dels esperits, la pau de la llar, la tranquil·tat dels camps y la prosperitat de las nostras hisendas, están íntimament enlassats ab la veneració de las tradicions, el respecte á las costums y l' exacte y fidel compliment de lleys justas, claras y precisas, á l' ombra de las quals confiadament vivim y treballém.

Pero avuy día, Senyor, la agricultura arreu avensa y ja no es sols el mercat nacional al que cal mirar, sino que s' ha de tenir en compte y atendre al universal, per qual rahó es indispensable que á la iniciativa y acció individual. s' uneixi, se sumi, la acció colectiva, representada per disposicions y midas que al Estat correspon pendre.

Si la Agricultura pera ser próspera y rica ha de tenir carácter científich, pera conseguir del treball la major suma d' utilitats possible es necessari que l' ensenyança agronómica s' extengui fins als més apartats pobles, á fi de que desapareixi la rutina dels nostres camps, se propaguin els bons métodos de conreu en nostras granjas, y 's crein en ellas las industrias rurals que transformin els productes, donant á n' aquestos major valor.

Si també ha d' especialisarse la producció pera conseguir major profit de las condicions económicas en que 's desenrotlli, es indispensable que 's multipliquin y facilitin las vías de comunicació que abarateixin els transports y afavoreixin el cambi, pera que aixís puguin tots els agricultors utilisar las primeras materias que han de transformar en sas fincas y portar ab ventatja 'ls seus productes,